

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Tres dubitationes circa variationem bonæ & malæ fidei, paragraph. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

lib. 10. d. 8. n. 25. c. Navarr. quem citat sequiturque Delugo t. 1. de iust. d. 17. sect. 3. n. 66.

§. VI.

Tres dubitationes circa variationem bonae & male fidei.

Prima dubitatio, an qui primo habuit bonam fidem, deinde malam, & fructus consumpsit, sit injustus acceptor, ita ut obligetur reddere eosdem fructus, etiam non extantes? quid si contra e venerit, ut prius mala fide laboraverit, deinde acquiescit bonam?

Respondeo, in foro conscientiae (si enim Iurisperiti in foro externo consulas, numquam rem expedies) solum tunc obligaris ex injusta acceptione, quando consumis fructus eo tempore, quo mala fides tecum est, quidquid fuerit antea, vel postea. Ratio mihi manifesta est, quia tunc injuste te geris contra Dominum, & tunc peccas contra Iustitiam, ergo ex vi illius culpe tunc contrahis obligationem restituendi, quod si casus occurrat, ut deinde superveniat certitudo, tuos esse illos fructus, quos mala fide consumpsisti, ideo non obligaris restituere, quia illa consumptio verè non fuit materialiter injusta, sed ex conscientia erronea, qua cessante, jam ab omni onere liber eris.

d. Ex Mol. t. 2. d. 569. & t. 3. disp. 725. alijque, quos sequitur citatus Sanc. l. c. n. 252.

2. Secunda dubitatio. Quid erit, si respectu unius sit quis mala fide pos-

seffor, non vero respectu veri Domini? si possessor v. g. putans, prædium esse Petri, consumat eius fructus, utique mala fide, sed prædium vere est Pauli, eritne obligatio, eos restituendi, ex injusta acceptione? ratio dubitandi est, quia tunc possessor ille re ipsa non est injurius, seu iniquus consumptor contra Petrum; quia vere illi fructus, sicut, & prædium, non sunt Petri; nec est injurius contra Paulum, quia dum illum, ut Dominum non agnoscit, injurius contra ipsum esse non potest. Vnde nec potest obligari ex injusta acceptione; ergo solum obligaretur ex re accepta: sed quia jam supponimus, fructus fuisse consumptos, ex dictis ad nihil nunc obligabitur. Respondeo, hunc censendum esse consumptorem malæ fidei, atque adeo, cognita veritate, debere regulariter restituere eos fructus Paulo. Ratio est, quia dum is scit, prædium non esse suum, atque adeo nec fructus, & tamen absolute & sine conditione consumit, injuste agit; & quidem interpretative, contra illum, cujus est re vera res.

Dixi (regulariter) nam si hoc animo explicito vel implicito quis affectus esset, quia hi fructus sunt Petri, v. g. Principis, ideo eos accipio & consumo; nam si essent Pauli, vel alterius privati, non acciperem, nec consumerem; tunc certè si fructus de facto sunt Pauli, non esset is injustus, nec respectu Pauli, nec respectu Petri Principis, propter argumentum factum e, & consequenter non esset obligandus ad restitutionem ex injusta acceptione, ex probabili opinione, de qua in simili dixi superius l. 6. c. 4. §. 3. à n. 30.

Y y 2

3. Tertia

e Delugo t. 1. de Inst. d. 17. sect. 3.
n. 78. sine lege item sanc. l. c. n. 157.
& Mol. ab eodem citatum, & eundem
Delugo d. 7. ib. sect. 3. n. 25. 26. & 27.
quem ego attuli sup. lib. 6. c. 4. §. 3.
n. 3.

3. Tertia dubitatio. Quid si me-
us prædecessor mala fide laboravit, at
ego bonam habui, nocebitne mihi fides
hæc mala prædecessoris?

Respondeo communis est f doctri-
na, nocituram tibi, si es successor vni-
versalis, non vero si sis particularis;
universalis successor est, v. g. hæres,
qui in omnibus succedit testatori de-
functo; particularis est, v. g. legatari-
us, & quilibet, qui ab aliquo habet,
emit, dono accipit aliquam rem. Ratio
autem huius communis doctrinæ esse
debet, quia hæres v. g. universalis re-
præsentat personam testatoris, possi-
detque omnia eius bona eo modo, quo
ipse testator possidebat; nam propter
ea obligatur, saltem juxta vires hære-
ditatis, ad omnia testatoris debita; sed
testator habebat sua bona obligata pro-
pter eius malam fidem vero Domino,
illique debebat eos fructus mala fide
consumptos restituere, ergo & restituere
debebit eius successor: saltem, ut di-
ctum est, juxta vires hereditatis. Hæc
autem representatio cum non adsit in
successore particulari, si ipse bonæ fidei
titulo, ut supponimus, vallatur, cur ab
aliena fide mala premendus sit? Non
ergo obligabitur ex injusta acceptione,
sed solum ex re accepta.

f sanc. l. c. n. 155. Delugo d.
17. cit. n. 79. alijque Iurisperiti ab ijs-
dem cit.

CAPVT QVARTVM.

De tertia radice restitutionis, quæ est in-
iusta damnificatio seu læsio.

1. **Q**ui obligatus ad restitutionem
ex præcedentibus radicibus
fuit, aliquid siue bona, siue
mala fide v'surpavit; nam ideo posses-
sor vocari potuit: nunc vero de eo lo-
quimur, qui contra rem a alienam sine
eiusdem rei v'surpatione, injuriam se
præfert; id, quod sit, vel positivè rem
destruendo, ut si quis segetes alias
comburat, alienum argentum in mare
projiciat, vel simile quid faciat; vel posi-
tivè impediendo, ut si quis proximum
injustè impediatur, ne suas res tempera-
les, sua legata, suas hereditates conse-
quatur.

§. I.

De positivo destructore rei
alienæ.

1. **H**ic locus esset explicandi, quæ-
nam culpa requiratur ad pa-
riendam obligationem in eo,
qui rei alienæ damnum infert, Theolo-
gicane g, an Iuridica? rursus gravissime
h, an levis? deinde quodnam dam-
num, indirectumne i, an dire-
ctum? denique à quonam illatum, à
se, l, an etiam à servo, à filio, ab ani-
malibus suis? sed quia de his per aliam
occasionem plenè disputauius, hic sa-
tis sit, ea, quæ super sunt, insinuare.
g Sup. c. 2. §. 4. h Sup. c. 2. §. 5. i
Sup. l. 6. c. 4. §. 1. l Sup. ib. §. 4.
2. Quo